

OCENA TYPU I BUDOWY KRÓW PIERWIASTEK

Z dniem 1 lipca 2007 roku Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka przejęła od Instytutu Zootechniki w Krakowie działalność w zakresie oceny typu i budowy bydła ras mlecznych. W strukturze PFHBiPM utworzono Wydział Oceny Typu i Budowy Bydła Mlecznego.

Wydział OTiBBM zajmuje się:

- prowadzeniem oceny typu i budowy krów pierwiastek,
- opracowaniem metodyki oceny typu i budowy oraz jej zmian z uwzględnieniem systemu informatycznego,
- prowadzeniem specjalistycznych szkoleń.

W/w zadania realizują specjaliści zwani klasyfikatorami (popularnie określanymi mianem G-15) – poprzez opis pokroju krów pierwiastek po buhajach testowych oraz ich rówieśnic pochodzących po buhajach używanych w inseminacji.

Wszystkie wybrane do oceny cechy budowy zwierzęcia zostały wytypowane w oparciu o zalecenia międzynarodowych organizacji ICAR i INTERBULL.

W roku 2007 dla rasy PHF odmiany czarno-białej i czerwono-białej oraz rasy polskiej czerwonej liniową oceną pokroju objętych było 16 cech punktowanych w skali od 1 do 9 (lista cech została zaprezentowana w dalszej części materiału), pomiar wysokości w krzyżu (cm), cztery cechy opisowe. Dla rasy simentalskiej uwzględniając jej specyfikę oceniano odpowiednio, 18 cech w skali liniowej, wysokość w krzyżu i obwód klatki piersiowej w cm oraz pięć cech opisowych.

Na podstawie zgromadzonych danych o ocenie typu i budowy bydła ras mlecznych uzupełnionych o dane rodowodowe dokonuje się szacowania wartości hodowlanej buhajów pod względem cech budowy przy pomocy metody BLUP – model zwierzęcia. Uzyskane w ten sposób informacje są wykorzystywane przy wyborze buhaja do kojarzeń.

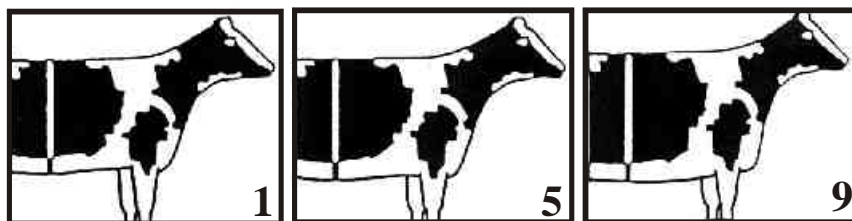
W roku 2007 grupa klasyfikatorów dokonała oceny typu i budowy u 40085 szt. pierwiastek.

Liczba ocenionych pierwiastek w 2007 roku z podziałem na rasy.

Rasa	Liczba ocenionych pierwiastek			%
	Testowych	Rówieśnic	Razem	
Polska PHF odmiana czarno-biała	18588	19437	38025	94,86
Polska PHF odmiana czerwono-biała	827	741	1568	3,91
Polska Czerwona	19	67	86	0,22
Simentalska	176	230	406	1,01
Razem	19610	20475	40085	100,00

LISTA CECH Z LINIOWA OCENĄ POKROJU

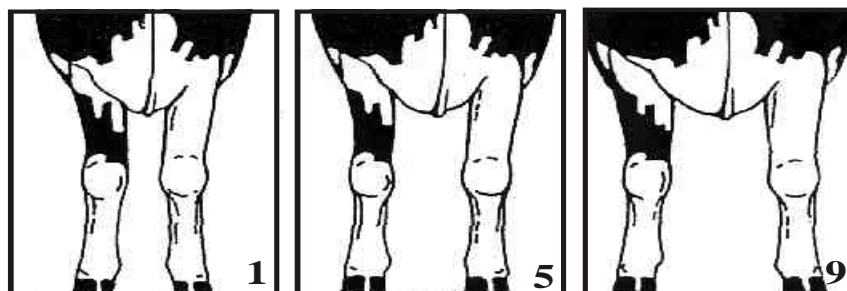
1. *Głębokość tułowia.*

Płytki (1)

Głęboki (9)

2. *Szerokość klatki piersiowej.*

Wąska (1)

Szeroka (9)

3. *Ustawienie zadu.*

Uniesiony (1)

Spadzisty (9)

4. *Szerokość zadu.*

Wąski (1)

Szeroki (9)

5. Postawa tylnych nóg-widok z boku.

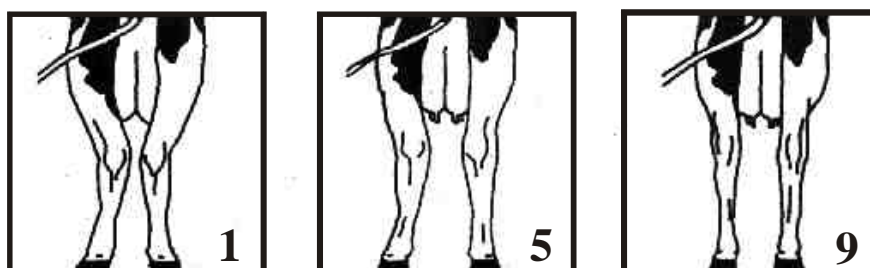
Pionowa (1)

Podsiebna (9)

6. Racice.

Niska (1)

Wysoka (9)

7. Postawa nóg tylnych-widok z tyłu.

Iksowate (1)

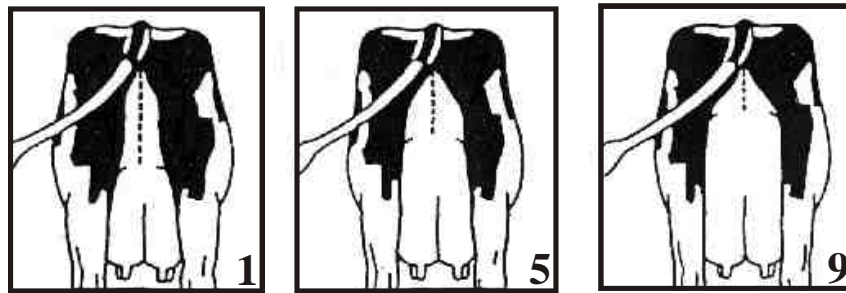
Równoległe (9)

8. Zawieszenie przednie wymienia.

Luźne (1)

Mocne (9)

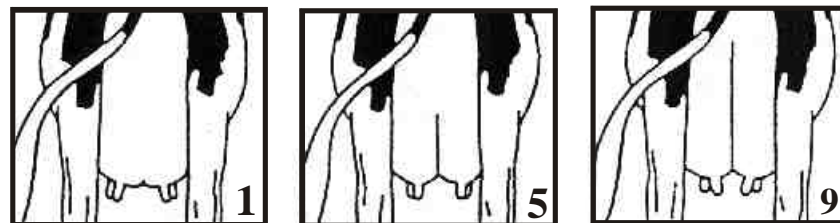
9. Zawieszenie tylnego wymienia.

Niskie (1)

Wysokie (9)

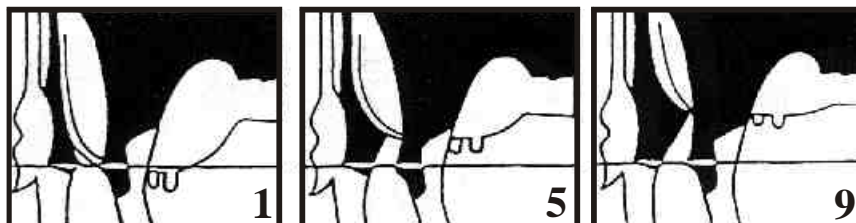
10. Wiązadło środkowe wymienia.

Słabe (1)

Mocne (9)

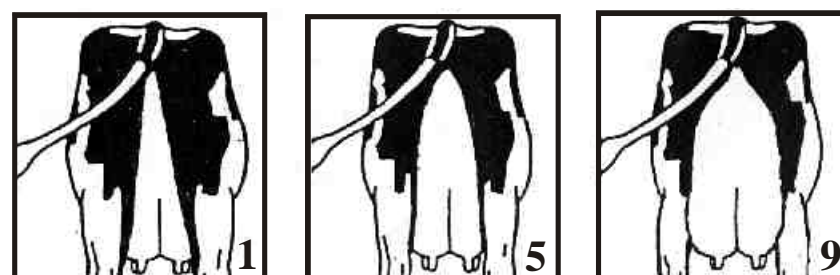
11. Położenie wymienia.

Niskie (1)

Wysokie (9)

12. Szerokość wymienia.

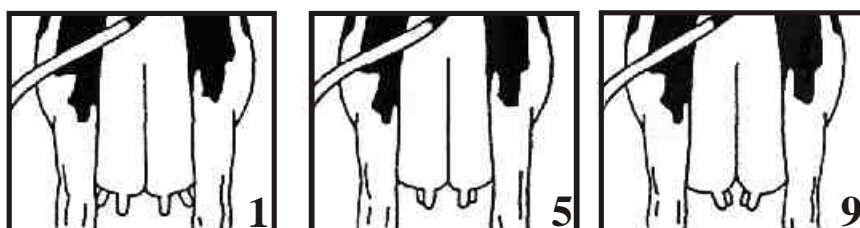
Wąskie (1)

Szerokie (9)

13. Ustawienie strzyków tylnych.

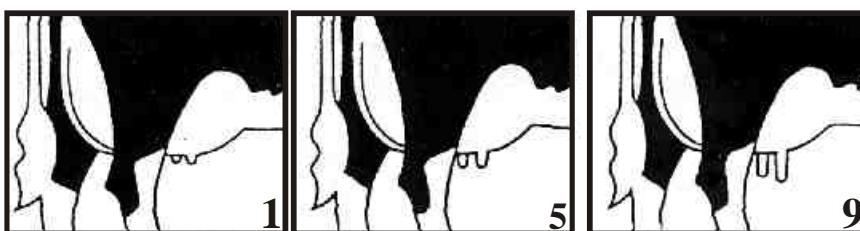
Zewnętrzne (1)

Wewnętrzne (9)

14. Ustawienie strzyków przednich.

Zewnętrzne(1)

Wewnętrzne (9)

15. Długość strzyków.

Krótkie (1)

Długie (9)

16. Charakter mleczny.

Ordynarny (1)

Szlachetny (9)